

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31/03-76-13042

Chișinău

27 noiembrie 2024

Biroul permanent al Parlamentului

În temeiul art.73 din Constituția Republicii Moldova, se prezintă spre examinare proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 50/2012 privind prevenirea și combaterea criminalității organizate, aprobat în ședința Guvernului din 27 noiembrie 2024, conform Deciziei protocolare nr.48.3/2024.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege este Ministerul Afacerilor Interne.

Anexe:

1. Copia Deciziei protocolare (1 filă);
2. Proiectul de lege (în limba română 7 file și în limba rusă 7 file);
3. Nota de fundamentare (6 file);
4. Sinteza (22 file);
5. Avizele Ministerului Justiției (7 file);
6. Raportul de expertiză anticorupție (6 file);
7. Alte avize (14 file);
8. Tabelul comparativ (16 file).

Secretar general al Guvernului

Roman CAZAN

Ex. Ambrosii Ana,
tel: 022 250 316

Casa Guvernului,
MD-2012, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 104

E-mail:
cancelaria@gov.md

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	351
"LB"	11 2024
Ora	

GVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

DECIZIE PROTOCOLARĂ nr. 48.3/2024

Extras din procesul-verbal nr.48 (pct.3)
al ședinței Guvernului din 27 noiembrie 2024

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 50/2012 privind prevenirea și combaterea criminalității organizate.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Aprobat în ședința Guvernului din 27 noiembrie 2024

Decizia protocolară nr.48.3/2024

Proiect

LEGE

pentru modificarea Legii nr. 50/2012 privind prevenirea și combaterea criminalității organizate

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articol unic. – Legea nr. 50/2012 privind prevenirea și combaterea criminalității organizate (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 103, art. 343), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Pe tot parcursul textului, cuvintele „grup și organizație criminală” și „grup sau organizație criminală”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „grup criminal organizat și organizație criminală” și, respectiv, „grup criminal organizat sau organizație criminală”, la forma gramaticală corespunzătoare.

2. Articolul 1 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 1.** Scopul și domeniul de reglementare

Prezenta lege instituie măsuri de prevenire și de combatere a criminalității organizate, care contribuie la asigurarea ordinii publice și securității statului, având ca scop apărarea drepturilor și intereselor legitime ale persoanei, a societății și a statului.”

3. Articolul 2 se completează cu următoarele noțiuni:

„*rețea criminală* – formă complexă de cooperare în mod concertat între grupări criminale organizate, concepută pentru a facilita și a coordona comiterea de activități ilegale pe plan internațional;

„*subcultură criminală în mediul penitenciar* – fenomen complex, caracterizat de reguli stricte și norme de comportament impuse de către deținuți pentru a reglementa interacțiunile lor în cadrul instituțiilor penitenciare, stabilind un sistem informal caracterizat prin clasa conducătoare, clasele intermediare și clasele asuprite;

„*lider informal* – persoană, adept al subculturii criminale, responsabil pentru gestionarea unui domeniu sau direcții de activitate ilegală în mediul penitenciar,

ori persoană recunoscută/percepută de restul deținuților ca fiind o presupusă forță conducătoare capabilă să influențeze deciziile luate în cadrul acestui mediu;

organizație care oferă asistență sau suport unui grup criminal organizat sau unei organizații (asociații) criminale – organizație sub orice formă juridică de organizare, în privința căreia au fost primite sau acumulate informații sigure despre furnizarea deliberată de către aceasta a conturilor de plată, încăperilor cu destinație de distribuție, furnizare, depozitare, producere și altor bunuri imobile, transport și alte mijloace tehnice pentru un participant/participanți al/ai unui grup criminal organizat sau unei organizații criminale pentru pregătirea și/sau desfășurarea activității criminale, precum și organizație care favorizează tănuirea urmelor activității criminale a unui grup criminal organizat sau unei organizații criminale;

organizație creată din fondurile unui grup criminal organizat sau unei organizații (asociații) criminale – organizație sub orice formă juridică de organizare, în privința căreia sunt informații sigure că capitalul său autorizat a fost format cu bună știință sau mărit cu implicarea fondurilor primite ca urmare a săvârșirii activităților criminale ale unui grup criminal organizat sau ale unei organizații criminale;

avantaj financiar sau alt avantaj material – orice tip de implicare financiară sau nefinanciară, plată, corupere, recompensă sau alt beneficiu ilegal, inclusiv prestarea serviciilor, în interesul unui grup criminal organizat sau al unei organizații criminale;

analiză strategică – toate metodele și tehnicile de colectare, stocare, prelucrare și evaluare a informațiilor, în scopul susținerii și elaborării unei politici privind criminalitatea care contribuie la prevenirea eficientă și efectivă a criminalității și la combaterea acesteia;

analiză operațională – toate metodele și tehnicile de colectare, stocare, prelucrare și evaluare a informațiilor, în scopul acordării suportului necesar la desfășurarea eficientă a urmăririi penale;

destinatar – persoană fizică sau juridică, autoritate publică, instituție sau oricare altă organizație căreia îi sunt divulgate datele care fac obiectul prezentei legi”.

4. Articolul 3 va avea următorul cuprins:

„Articolul 3. Sfera de acțiune a legii

Principalele domenii ale combaterii criminalității organizate includ prevenirea, detectarea și combaterea infracțiunilor care, potrivit Codului penal, se consideră comise de către un grup criminal organizat sau o organizație (asociație) criminală, precum și infracțiunile comise în interesul acestora.”

5. Articolul 4:

la litera i), textul „cu organizațiile internaționale și” se exclude;
se completează cu literele j), k) și l) cu următorul cuprins:

- „j) cooperarea internațională;
- k) îmbinarea metodelor și mijloacelor de activitatea publică și secretă;
- l) prezumția nevinovăției”.

6. Se completează cu articolul 4¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 4¹.** Obiectivele prevenirii și combaterii criminalității organizate
Obiectivele prevenirii și combaterii criminalității organizate sunt:

- a) protecția persoanelor, societății și statului împotriva criminalității organizate;
- b) prevenirea, detectarea și suprimarea activităților criminale ale grupurilor criminale organizate sau organizațiilor criminale;
- c) identificarea și eliminarea cauzelor și condițiilor care conduc la apariția și dezvoltarea criminalității organizate;
- d) împiedicarea pătrunderii criminalității organizate în sistemul instituțiilor de stat;
- e) detectarea și prevenirea creării rețelelor criminale care amenință securitatea statului;
- f) identificarea conexiunilor membrilor grupărilor criminale organizate și organizațiilor criminale;
- g) suprimarea subculturii criminale.”

7. La articolul 6:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Atribuțiile în domeniul prevenirii și combaterii criminalității organizate sunt exercitate de către subdiviziunile specializate ale Ministerului Afacerilor Interne, ale Administrației Naționale a Penitenciarelor, ale Serviciului de Informații și Securitate, ale Centrului Național Anticorupție, ale Serviciului Vamal, ale Serviciului Fiscal de Stat.”;

la alineatul (2), cuvintele „Codul de procedură penală” se substituie cu cuvântul „legislație”;

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) În cazul în care grupul criminal organizat sau organizația criminală desfășoară activități criminale ce țin de competența a două sau a mai multe autorități prevăzute la alin. (1), conducerea și coordonarea procesului de prevenire și combatere a criminalității organizate se realizează de către subdiviziunea specializată a Ministerului Afacerilor Interne, cu excepția actelor de corupție și actelor conexe acestora, în cazul cărora conducerea și coordonarea procesului de prevenire și combatere a criminalității organizate se realizează de către subdiviziunea specializată responsabilă din cadrul Centrului Național Anticorupție.”

8. La articolul 7, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Autoritățile cu atribuții în domeniul prevenirii și combaterii criminalității organizate:

a) desfășoară activități de prevenire și combatere a criminalității organizate, și, după caz, activitate contrainformativă;

b) acumulează, stochează, prelucrează, analizează și asigură schimbul de informații despre activitățile criminale ale grupurilor criminale organizate și ale organizațiilor criminale, inclusiv celor transnaționale;

c) creează și administrează sisteme informaționale și bănci de date pentru asigurarea realizării sarcinilor de prevenire și combatere a criminalității organizate;

d) elaborează evaluări, analize strategice și operaționale, precum și rapoarte generale asupra amenințărilor criminalității organizate;

e) analizează eficacitatea măsurilor întreprinse pentru combaterea criminalității organizate și înaintează propuneri pentru îmbunătățirea cadrului normativ în domeniu.”

9. La articolul 9:

alineatul (1):

litera a) va avea următorul cuprins:

„a) efectuarea analizei operaționale și strategice a cauzelor, elementelor și circumstanțelor care favorizează crearea și activitatea grupurilor criminale organizate sau organizațiilor criminale, precum și subculturii criminale în general;”;

se completează cu literele g)-l) cu următorul cuprins:

„g) organizarea și coordonarea activităților autorităților competente și ale altor organizații cu atribuții de combatere a criminalității organizate;

h) prevenirea și investigarea finanțării crimei organizate;

i) îmbunătățirea organizării și tacticii activităților autorităților competente de combatere a crimei organizate;

j) dezvoltarea sistemului de informare, suport financiar, logistic și de altă natură pentru activitățile de combatere a criminalității organizate;

k) asigurarea controlului și supravegherii activităților de combatere a criminalității organizate;

l) separarea deținuților în penitenciare, în scopul diminuării influenței liderilor informali”;

la alineatul (2), textul „alin. (1) lit. a), b) și d)” se substituie cu textul „alin. (1) lit. b), d), j), g) și i)”;

la alineatul (3), textul „alin. (1) lit. c), e) și f)” se substituie cu textul „alin. (1) lit. a), c), e), f), h), k) și l)”.

10. Se completează cu articolul 9¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 9¹.** Măsurile de prevenire a criminalității organizate în instituțiile penitenciare

(1) În scopul prevenirii acțiunilor ilicite de către persoanele deținute în cadrul instituțiilor penitenciare, precum și al neadmiterii atragerii în activitatea criminală a celorlalte persoane deținute, Administrația Națională a Penitenciarelor sau instituțiile subordonate acesteia, după caz în coordonare cu subdiviziunea specializată din cadrul Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, întreprind următoarele acțiuni:

a) identificarea, monitorizarea și documentarea deținuților adepți ai subculturii criminale, în vederea diminuării activităților ilegale în mediul penitenciar;

b) desfășurarea măsurilor de siguranță penitenciară în vederea subminării influenței liderilor informali;

c) separarea deținuților (lideri informali) de ceilalți deținuți;

d) aplicarea unor măsuri speciale de securitate în privința deținuților (lideri informali).

(2) Procedura de organizare și desfășurare a măsurilor de prevenire a criminalității organizate în instituțiile penitenciare se reglementează prin ordinul directorului Administrației Naționale a Penitenciarelor.”

11. La articolul 11 alineatul (6), cuvintele „Codul de procedură penală” se substituie cu cuvântul „legislație”.

12 . Articolul 12:

la alineatul (1), textul „măsuri speciale de investigații și măsuri specifice de combatere a criminalității organizate” se substituie cu textul „măsuri speciale de investigații, măsuri specifice de combatere a criminalității organizate și, după caz, măsuri contrainformative”;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Măsurile speciale de investigații și măsurile specifice de combatere a criminalității organizate sunt exercitate în condițiile prevăzute de legislația cu privire la activitatea specială de investigații și de legislația procesual penală, iar măsurile contrainformative sunt realizate în conformitate cu Legea nr. 179/2023 privind activitatea contrainformativă și activitatea informativă externă.”;

la alineatul (3), litera b) se abrogă;

alineatul (3) se completează cu literele c) și d) cu următorul cuprins:

„c) monitorizarea adunărilor membrilor grupurilor criminale organizate sau organizațiilor criminale;

d) culegerea de date despre organizație”.

13. Se completează cu articolul 13¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 13¹.** Culegerea de date despre organizație

(1) Culegerea de date despre organizație se efectuează în privința organizațiilor create din fondurile unui grup criminal organizat sau unei organizații

criminale sau a organizațiilor care oferă asistență sau suport unui grup criminal organizat sau unei organizații (asociații) criminale.

(2) Culegerea de date despre organizație se autorizează de către conducătorul autorității menționate la art. 6 alin. (1).

(3) Organele abilitate cu funcții de control al organizațiilor comerciale sau necomerciale, la solicitările motivate ale autorităților menționate la art. 6 alin. (1), furnizează acestora toate informațiile relevante și evidențele corespunzătoare, fără a înștiința persoanele sau organizațiile vizate în solicitări.

(4) Destinatarii responsabili de furnizarea datelor, precum și alte persoane care, în exercitarea obligațiilor de serviciu, au luat cunoștință de informații privind culegerea de date despre organizație sunt obligate să asigure confidențialitatea acestor informații.

(5) Dacă în urma culegerii de date despre organizație au fost obținute evidențe concludente ale unui avantaj financiar sau ale unui alt avantaj material în interesul unui grup criminal organizat sau al unei organizații criminale, autoritățile menționate la art. 6 alin. (1) sesizează organul de urmărire penală.

(6) În temeiul prezentului articol, autoritatea de autorizare raportează anual Procuraturii Generale numărul de autorizări aprobate, refuzate, revocate și anulate.”

14. Articolul 14 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 14.** Monitorizarea adunărilor membrilor grupurilor criminale organizate sau organizațiilor criminale

(1) Monitorizarea adunărilor membrilor grupurilor criminale organizate și organizațiilor criminale implică supravegherea persoanelor participante la întâlnire, identificarea tuturor persoanelor care participă la întâlnire, evaluarea interacțiunilor și legăturilor dintre membri și/sau alte persoane participante, identificarea ierarhiei grupului criminal organizat sau organizației criminale.

(2) Măsura de monitorizare a adunărilor membrilor grupurilor criminale organizate sau organizațiilor criminale se autorizează de către conducătorul autorității prevăzute la art. 6 alin. (1), dacă există indicii temeinici că un grup criminal organizat sau o organizație criminală desfășoară sau intenționează să desfășoare activități infracționale, la solicitarea motivată a angajatului autorității prevăzute la art. 6 alin. (1).

(3) Monitorizarea adunărilor membrilor grupurilor criminale organizate sau organizațiilor criminale se autorizează la solicitarea motivată a angajatului autorității prevăzute la art. 6 alin. (1), care trebuie să includă:

- a) data emiterii;
- b) numărul dosarului special în cadrul căruia se autorizează măsura specifică de combatere a criminalității organizate;
- c) temeiul și motivele pentru care se solicită monitorizarea;
- d) detaliile privind membrii grupurilor criminale organizate și organizațiilor criminale participanți la adunare;

e) data și locul unde se va desfășura adunarea membrilor grupurilor criminale organizate sau organizațiilor criminale;

f) durata estimată a monitorizării.

(4) La finalizarea monitorizării adunării membrilor grupurilor criminale organizate sau organizațiilor criminale, autoritățile care au efectuat monitorizarea vor prezenta conducătorului subdiviziunii specializate un raport detaliat privind rezultatele obținute.

(5) Informațiile colectate vor fi păstrate la dosarul special în cadrul căruia a fost autorizată măsura.”

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul de lege pentru modificarea
Legii nr. 50/2012 privind prevenirea și combaterea criminalității organizate

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 50/2012 privind prevenirea și combaterea criminalității organizate este elaborat de către Ministerul Afacerilor Interne.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Acțiunea nr. 4.1.1 din Programul de prevenire și combatere a criminalității pentru anii 2022-2025, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 948/2022
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
<p>Necesitatea revizuirii și instituirii unui cadru normativ unitar, bazat pe principii unice aplicabile procesului de prevenire și combatere a criminalității organizate constituie unul dintre angajamentele asumate de către Republica Moldova. Se specifică că, la 17.05.2005, prin Legea nr. 15, Republica Moldova a ratificat Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate, care are drept obiectiv promovarea cooperării, în scopul prevenirii și combaterii mai eficiente a criminalității transnaționale organizate.</p> <p>Natura criminalității organizate evoluează rapid și este complexă, necesitând astfel modele avansate de prevenire și combatere. Lipsa unor măsuri naționale unitare eficiente de prevenire a criminalității organizate reprezintă o vulnerabilitate a securității și ordinii publice. Acest fapt generează ca tot mai multe persoane, fie că sunt în libertate sau aflate în detenție, să fie atrași în activități criminale organizate.</p> <p>Sistemul penitenciar în multe cazuri devine un mediu de recrutare și de coordonare a activităților criminale condusă de o așa numită subcultură criminală a deținuților, stratificați în clasa conducătoare, clase intermediare și asuprite. Clasa conducătoare (lideri informali) este formată din lideri recunoscuți ai comunității penitenciare, care impun deținuților un sistem informal ce stabilește norme și proceduri, sancționând încălcările acestora cu ostracizarea și excluderea din grup. Subcultura criminală se caracterizează prin reguli stricte și norme de comportament impuse de către deținuți pentru a reglementa interacțiunile lor în cadrul instituțiilor penitenciare, constituind un mecanism complex de adaptare la condițiile restrictive ale închisorii, oferind un cadru social și identitar pentru deținuți, dar având și consecințe semnificative asupra dinamicii sociale și reintegrării acestora în societatea liberă. Această subcultură include învățarea și utilizarea argoului criminal pentru comunicare, respectarea regulilor jocurilor de noroc, practica tatuajelor ca modalitate de marcarea statutului și rolului în cadrul grupului, dar și colectarea sumelor de bani în fondul subculturii criminale, instigarea și provocarea comiterii infracțiunilor, utilizarea de obiecte de circuit interzis în instituția penitenciară și consumul de substanțe cu efect psiho-activ¹. Astfel, diverse tipuri de infracțiuni sunt coordonate din interiorul instituțiilor penitenciare, profitând de lipsa unor măsuri eficiente de prevenire și control.</p> <p>Prin urmare, se comunică că stabilirea unui mecanism unitar și eficient care ar reglementa procesul de prevenire și combatere a criminalității organizate este reglementat și de Acordul de Asociere între Uniunea Europeană (în continuare - UE) și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte și Republica Moldova pe de altă parte, semnat la 27.06.2014, la Bruxelles, care prevede prevenirea și combaterea tuturor formelor de criminalitate organizată, traficului de ființe umane și corupției etc.</p> <p>Organizația Națiunilor Unite (ONU), în Declarația de la Napoli, recunoaște că criminalitatea organizată reprezintă o amenințare majoră pentru cetățeni, are o influență de corupere a instituțiilor statului și poate avea impact direct asupra politicilor de stat în domeniile sociale, economice și politice.</p>

¹ <https://juridicemoldova.md/18232/subcultura-criminala-in-institutiile-penitenciare-din-republica-moldova.html>

Potrivit recomandărilor Convenției Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate, scopul legii speciale ar trebui să conțină:

- a) prevenirea și suprimarea criminalității organizate;
- b) facilitarea cercetării și urmăririi penale a criminalității organizate;
- c) promovarea și facilitarea cooperării naționale și internaționale, în vederea atingerii acestor scopuri.

Articolul 27 alineatul (1) din Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate recomandă statelor părți să coopereze, în conformitate cu sistemele lor juridice și administrative naționale, pentru a spori eficacitatea acțiunilor de aplicare a legii pentru combaterea infracțiunilor care fac obiectul convenției. Articolul 27 alineatul (1) din convenția prenotată stabilește ca statele părți să ia măsuri mai specifice în ceea ce privește:

- a) stabilirea sau consolidarea canalelor de comunicare între autoritățile, agențiile și serviciile lor competente pentru a facilita schimbul rapid și sigur de informație;
- b) cooperarea în ceea ce privește identificarea și localizarea suspectilor, a produselor și a instrumentelor infracțiunii.

Articolul 27 alineatul (2) din același act internațional încurajează statele părți să încheie acorduri bilaterale pentru a facilita cooperarea în materie de aplicare a legii în general (pentru a combate infracțiunile reglementate de aceste dispoziții legislative model) și în ceea ce privește:

- a) stabilirea sau consolidarea canalelor de comunicare între autoritățile, agențiile și serviciile lor competente pentru a facilita schimbul sigur și rapid de informații cu privire la toate aspectele infracțiunilor care fac obiectul acestor dispoziții legislative-tip;
- b) promovarea schimbului de personal și de alți experți, inclusiv detașarea ofițerilor de legătură;
- c) schimbul de informații privind mijloacele și metodele specifice utilizate de grupurile infracționale organizate, inclusiv rutele și mijloacele de transport, precum și utilizarea identităților false, a documentelor modificate sau false sau a altor mijloace de ascundere a activităților acestora.

În conformitate cu articolul 20 alineatul (1) din Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate, statele părți sunt obligate, dacă acest lucru este permis de principiile de bază ale sistemelor lor juridice naționale și, după caz, să permită utilizarea unor tehnici speciale de investigare pe teritoriul lor în scopul combaterii criminalității organizate. În plus față de tehnicile menționate în mod expres, aceasta poate include, de asemenea, utilizarea identităților fictive. Este important ca crearea și utilizarea identităților fictive să fie supuse unui control. Convenția recomandă ca autoritatea de autorizare să fie obligată să raporteze anual unei alte entități echivalente cu privire la numărul de cereri primite și la numărul de autorizații aprobate, refuzate, revocate și anulate.

Agenda de Asociere a Republicii Moldova cu Uniunea Europeană pentru anii 2021-2027 prevede asigurarea realizării unui șir de priorități ce vizează domeniul prevenirii și combaterii criminalității. La fel, UE ia măsuri pentru a pune la dispoziție mecanisme mai eficiente de luptă împotriva criminalității organizate, identificând prioritățile în baza rapoartelor de evaluare a criminalității grave și organizate (SOCTA), la elaborarea căruia contribuie agențiile de aplicare a legii, statele membre ale UE și statele terțe.

În mai 2021, UE a adoptat prioritățile pentru următorii patru ani privind combaterea criminalității grave și organizate. Prioritățile vor fi puse în aplicare între anii 2022 și 2025 în cadrul „Platformei multidisciplinare europene împotriva amenințărilor infracționale” (EMPACT). Una din priorități o constituie rețelele criminale cu grad ridicat de risc².

Mai mult, se comunică că modificarea Legii nr. 50/2012 privind prevenirea și combaterea criminalității organizate derivă expres din pct. 180 din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2024, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 887/2023, scopul amendării fiind racordarea prevederilor Legii nr. 50/2012 la prevederile Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003, precum și lărgirea domeniului de aplicare a agravantei comiterii infracțiunilor.

² <https://www.europol.europa.eu/crime-areas-and-statistics/empact>

Infracțiunea controlată în sensul Legii nr. 50/2012 poate genera o impresie falsă de legalizare a infracțiunilor comise de investigatorul sub acoperire, ceea ce este absolut inadmisibil. Infracțiunea prin natura sa este întotdeauna o faptă ilegală. Respectiv, este inadmisibil ca o faptă să fie în același timp, atât legală, cât și ilegală. Imputabilitatea sau neimputabilitatea unei fapte ar trebui să fie tratată în limitele Codului penal.

Apariția termenului de „infracțiune controlată” este legată de necesitatea practică de a controla activitățile infracționale ale unor persoane la faza de pregătire sau săvârșire³. Astfel, investigatorul sub acoperire era folosit ca „coparticipant fictiv” la infracțiunea în derulare, având rolul de a acționa în limitele măsurii operative de investigații, cunoscută sub denumirea de „experiment operativ”, măsură care din 2012 nu se mai regăsește în nomenclatorul măsurilor speciale de investigații.

Subsecvent, completările cu măsuri specifice de combatere a criminalității organizate „Culegerea de date despre organizație” și „Monitorizarea adunărilor membrilor grupurilor criminale organizate sau organizațiilor criminale” va dinamiza procesul de prevenire și combatere a criminalității organizate, aceste măsuri ar permite să fie identificați în termeni cât mai restrânși membrii, conducătorii organizațiilor și grupărilor criminale, modalitățile de operare, sfera de activitate ale acestora, modalitatea acumulării mijloacelor financiare pentru întreținerea organizației, precum și va determina posibilitatea statului cât mai prompt să intervină la preîntâmpinarea și curmarea activităților prejudiciabile ale organizațiilor criminale. Organele de drept nu își pot permite să aștepte până când un membru al unei organizații criminale comite o infracțiune. Desfășurând măsuri specifice de combatere a criminalității organizate în privința subculturii criminale, autoritățile pot identifica potențiali infractori și pot interveni înainte ca infracțiunile să fie comise, protejând astfel societatea și prevenind prejudicii majore.

Măsurile specifice prevăzute în cadrul acestui proiect reprezintă, în esență, primele etape dintr-un proces de investigare a criminalității organizate, aceste măsuri constituie o bază inițială esențială pentru colectarea de date și informații relevante. Astfel subdiviziunile specializate prin aplicarea măsurilor prenotate vor avea o imagine clară asupra fenomenului de criminalitate organizată, pentru stabilirea unei tactici de intervenție precise pentru a dezmembra grupările criminale organizate și organizațiile criminale, în vederea reducerii riscurilor și impactului asociat criminalității organizate, acționând preventiv și eficient la posibile amenințări supra securității publice. Proiectul prevede ca măsurile specifice de combatere a criminalității organizate să fie autorizate și efectuate în afara procesului penal și anume în cadrul dosarului special, iar după adoptarea proiectului în cauză, autoritățile menționate la art. 6 alin. (1) din proiect vor elabora și adopta actele normative necesare care vor reglementa gestionarea dosarelor speciale pentru desfășurarea măsurilor specifice de combatere a criminalității organizate. Indubitabil, se menționează că în procesul de desfășurare a măsurilor specifice de combatere a criminalității organizate se va sigura protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal, în special a dreptului la inviolabilitatea vieții intime, familiale și private garantate prin Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, cu derogările din domeniul de acțiunii a legii prenotate.

În context, modificările propuse în proiect reprezintă o abordare eficientă de implementare a mecanismelor naționale unitare de prevenire a criminalității organizate, care să vizeze atât prevenirea recrutării în interiorul sistemului penitenciar, cât și combaterea influenței și activităților ilegale ale grupărilor criminale organizate din aceste instituții.

În final, se reliefează că adoptarea proiectului în cauză și implementarea prevederilor acestuia vor contribui nemijlocit la optimizarea și eficacitatea procesului de prevenire și combatere a criminalității transnaționale organizate.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

³ Борков В.Н., Луговик В.Ф. Контролируемое преступление: уголовно-правовые и оперативно-разыскные аспекты // Известия Алтайского государственного университета. – 2018. – № 3(101). – С. 160-164

Principalele prevederi ale proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 50/2012 privind prevenirea și combaterea criminalității organizate se rezumă la:

1) expunerea în redacție nouă a art. 1 din Legea nr. 50/2012, care stabilește scopul legii și domeniul de reglementare;

2) expunerea în redacție nouă a art. 3 din Legea nr. 50/2012, care are drept scop stabilirea și implementarea domeniilor în lupta împotriva criminalității organizate;

3) completarea art. 4 din Legea nr. 50/2012 cu principii de bază ale prevenirii și combaterii criminalității organizate, prin prisma Codului penal și Codului de procedură penală, Legii nr. 59/2012 privind activitatea specială de investigații și a Legii nr. 371/2006 cu privire la asistența juridică internațională în materie penală;

4) completarea Legii nr. 50/2012 cu articolul 4¹, care stabilește obiectivele unitare de prevenire și combatere a criminalității organizate;

5) modificarea art. 6 alin. (1) și (3) din Legea nr. 50/2012, care oferă aducerea normelor în concordanță cu atribuțiile specifice ale subdiviziunilor specializate în domeniul prevenirii și combaterii criminalității organizate și în corespundere cu denumirile actuale ale instituțiilor;

6) modificarea art. 7 alin. (1) din Legea nr. 50/2012, în vederea stabilirii unei clarități privind competențele autorităților cu atribuții în domeniul prevenirii și combaterii criminalității organizate;

7) modificarea art. 9 alin. (1) din Legea nr. 50/2012, în vederea stabilirii măsurilor de prevenire a autorităților cu atribuții în domeniul prevenirii și combaterii criminalității organizate, precum și includerea măsurilor de prevenire în instituțiile penitenciare;

8) completarea Legii nr. 50/2012 cu articolul 9¹, care stabilește și reglementează procedurile de organizare și desfășurare a măsurilor de prevenire a criminalității organizate în instituțiile penitenciare;

9) completarea art. 12 alin. (3) din Legea nr. 50/2012 cu literele c) și d), care prevăd includerea a două măsuri specifice de combatere a criminalității organizate, culegerea de date despre organizație și monitorizarea adunărilor membrilor grupurilor criminale organizate sau organizațiilor criminale;

10) completarea Legii nr. 50/2012 cu art. 13¹, care stabilește prevederile măsurii specifice de combatere a criminalității organizate „culegerea de date despre organizație” și anume că măsura specificată se aplică în privința organizațiilor create din fondurile unui grup criminal organizat sau unei organizații criminale sau despre organizația care oferă asistență sau suport unui grup criminal organizat sau unei organizații (asociații) criminale. Norma respectivă prevede mecanismul de cooperare între autoritățile cu atribuții în domeniul prevenirii și combaterii criminalității organizate cu organele abilitate cu funcții de control a organizațiilor comerciale sau necomerciale, precum și asigură confidențialitatea corespondenței în efectuarea măsurii specifice;

11) expunerea în redacție nouă a articolului 14, ce reglementează monitorizarea adunărilor membrilor grupurilor criminale organizate sau organizațiilor criminale, stabilește prevederile măsurii specifice de combatere a criminalității organizate și anume supravegherea întâlnirilor membrilor grupărilor criminale organizate și organizațiile criminale în scopul identificării tuturor membrilor și ierarhiei criminalității organizate.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Alte opțiuni alternative nu au fost analizate, întrucât aprobarea proiectului în cauză este cea mai viabilă soluție pentru asigurarea unui cadru normativ unitar, bazat pe principii unice aplicabile procesului de prevenire și combatere a criminalității organizate.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Proiectul nu va avea careva impact asupra sectorului public.

Adoptarea proiectului în cauză și implementarea prevederilor acestuia vor contribui nemijlocit la optimizarea și eficacitatea procesului de prevenire și combatere a criminalității transnaționale organizate.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative
Implementarea proiectului de act normativ nu implică cheltuieli financiare suplimentare din contul bugetului de stat.
4.3. Impactul asupra sectorului privat
Proiectul nu va avea careva impact asupra sectorului privat.
4.4. Impactul social
Proiectul creează cadrul normativ pentru intervenția subdiviziunilor specializate în prevenirea și combaterea criminalității organizate, astfel încât să poată interveni înainte ca infracțiunile să fie comise, protejând astfel societatea și securizând de atentate criminale.
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal.
Proiectul nu va avea careva impact asupra datelor cu caracter personal.
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Proiectul nu va avea careva impact asupra echității și egalității de gen.
4.5. Impactul asupra mediului
Proiectul nu va avea careva impact asupra mediului.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Se consideră că, o dată cu stabilirea unui cadru normativ unitar, bazat pe principii unice aplicabile procesului de prevenire și combatere a criminalității organizate v-a dinamiza procesul de prevenire și combatere a criminalității organizate, precum și v-a determina posibilitatea statului cât mai prompt să intervină la preîntâmpinarea și curmarea activităților infracționale ale organizațiilor criminale. Aceste măsuri ar permite să fie identificați în termeni cât mai restrânși conducătorii organizațiilor și grupărilor criminale, modalitățile de operare și sfera de activitate ilegală ale acestora.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Proiectul de act normativ nu urmărește transpunerea unor prevederi din legislația UE.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Proiectul de act normativ nu urmărește crearea cadrului juridic necesar implementării legislației comunitare.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
Proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 50/2012 privind prevenirea și combaterea criminalității organizate a fost avizat de către Cancelaria de Stat, Ministerul Finanțelor, Ministerul Justiției.
În vederea respectării prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, Ministerul Afacerilor Interne a publicat pe platforma guvernamentală: www.particip.gov.md , anunțul privind inițierea elaborării proiectului hotărârii, care este disponibil la link-ul: https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectul-de-hotarare-a-guvernului-cu-privire-la-aprobarea-proiectului-de-lege-pentru-modificarea-legii-nr-502012-privind-prevenirea-si-combaterea-criminalitatii-organizate/12036 .
În vederea asigurării procesului decizional cu părțile interesate, la 22 februarie 2024, Ministerul Afacerilor Interne (scrisoarea cu nr. 38/850 din 22 februarie 2024) a expediat demersul către Ministerul Justiției (inclusiv Administrația Națională a Penitenciarelor), Ministerul Finanțelor (inclusiv Serviciul Vamal), Procuratura Generală, Centrul Național Anticorupție, Serviciul de Informații și Securitate cu referire la înaintarea propunerilor de modificare a Legii nr. 50/2012 privind prevenirea și combaterea criminalității organizate. Ulterior, la 18 martie 2024 prin demersul MAI cu nr. 38/1157 din 12 martie 2024, Ministerul Afacerilor Interne, a convocat ședința interministerială cu reprezentanții instituțiilor vizate, în scopul definitivării proiectului. În urma avizării repetate, la 13 septembrie 2024, în temeiul pct. 234 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.610/2018 a fost organizată ședința interinstituțională privind obiecțiile înaintate de către Serviciul de

Informații și Securitate și Ministerul Justiției. În cadrul ședinței s-a atins consensul supra tuturor aspectelor divergente și s-a decis susținerea proiectului.

Prin urmare, propunerile și recomandările formulate au fost luate în considerație la definitivarea proiectului de lege.

Proiectul de lege definitivat pentru modificarea Legii nr. 50/2012 privind prevenirea și combaterea criminalității organizate a fost publicat pe platforma guvernamentală: www.particip.gov.md, care este disponibil la link-ul: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/12036

7. Concluziile expertizelor

Prevederile proiectului promovează interesul public manifestat prin expunerea/completarea/modificarea și redactarea unor prevederi ale legii prenotate în scopul racordării acesteia la prevederile Codului de procedură penală, precum și lărgirea domeniului de aplicare a agravantei comiterii infracțiunilor.

În consecință, se menționăm că, în redacția propusă, proiectul nu conține factori de risc care să genereze apariția riscurilor de corupție.

Proiectul a fost avizat de către Ministerul Justiției (prin avizele nr. 04/1-4162 din 02 mai 2024 și nr. 04/01-7350 din 05 august 2024), iar obiecțiile și propunerile înaintate au fost luate în considerație la definitivarea acestuia.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul se încadrează în cadrul normativ existent.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Pentru implementarea proiectului de act normativ autoritățile menționate la art. 6 alin. (1) din proiect vor elabora și adopta actele normative necesare, prin acte departamentale care vor reglementa gestionarea dosarelor speciale pentru desfășurarea măsurilor specifice de combatere a criminalității organizate.

Ministra afacerilor interne

Daniella MISAIL-NICHITIN

Digitally signed by Misail-Nichitin Daniella
Date: 2024.11.25 10:48:54 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

